

LA LECTURA I L'ESCRITURA A L'ESCOLA REINA VIOLANT

MAIG 2021

L'escola ha rebut la formació del Pla d'Impuls a la Lectura (ILEC) des del curs 2016-17 fins el curs 2018-19. Durant el curs 2019-2020 vam fer la formació ARA ESCRIC.

Basant-nos en aquesta formació, hem generat els documents base per treballar la lectura i l'escriptura als diferents cicles.

Durant el curs 2020-2021 treballem amb dos documents vius:

- **LA LECTURA A L'ESCOLA REINA VIOLANT.**
- **L'ESCRITURA A L'ESCOLA REINA VIOLANT.**
- **Hem afegit com a eina d'impuls extra: ELS TALLERS DE LECTURA AL CM I AL CS.**

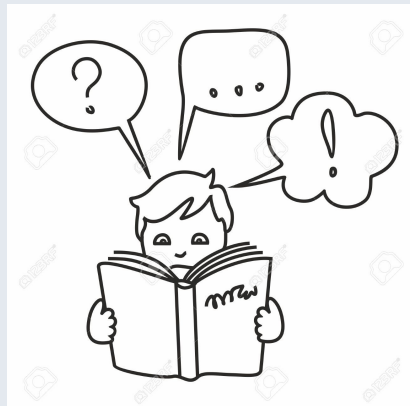
La lectura a l'Escola Reina Violant

Hem analitzat:

- ✓ Com treballem.
- ✓ Estratègies i procediments per a millorar l'aprenentatge de la lectura.
- ✓ L'aprenentatge a través de la lectura.
- ✓ El gust per llegir.
- ✓ El perfil lector de la nostra Comunitat Educativa.
- ✓ L'ús de la biblioteca escolar.
- ✓ Els recursos externs dels què disposem.

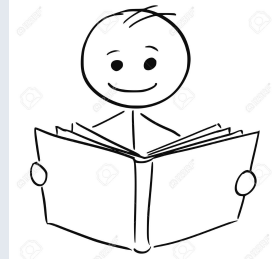
A partir dels resultats, cada any hem incorporat:

- ☐ Objectius.
- ☐ Actuacions.
- ☐ Acords de millora.

Saber llegir

L'aprenentatge de la lectura és una progressió ascendent en:

- L'adquisició de la comprensió lectora.
- Una ampliació de la capacitat de llegir textos i imatges cada cop més complexos.
- Una necessitat de superació i esforç en la lectura, també en la velocitat i la fluïdesa.

Partim dels acords de centre i establim les estratègies i l'avaluació. Acordem uns tallers de lectura que ens proporcionen les eines per treballar les estratègies. El procés és el següent: **abans, durant i després DE LA LECTURA.**

- ✓ **ABANS:** Presentació de les estratègies a treballar.
- ✓ **DURANT:** Acompanyament en l'aplicació en grup.
- ✓ **DESPRÉS:** Posada en pràctica de manera autònoma.

Infantil i Cicle Inicial

Acordem incorporar les següents activitats:

- 1) Dedicar 10' a mirar/llegir contes a primera hora de la tarda a l'aula (cada aula té la seva biblioteca de classe). Valorem dur-ho a terme amb les tutores. Renovar la biblioteca d'aula un cop al mes i incorporar diferents tipus de textos (còmics, revistes, llibres de coneixements, lectures, contes...).
- 2) Crear una graella per enregistrar els diferents tipus de lectura que anirem treballant al llarg del curs: lectura compartida, guiada, expressiva i autònoma. Acordem que, a part de treballar textos en prosa, incorporem textos poètics.
- 3) Tenir a l'aula i a la biblioteca un hospital de llibres i uns rètols identificadors de com hem d'estar a la biblioteca (fer silenci, llegir i tenir cura dels llibres).
- 4) C.I. anar 1 cop a la setmana a la biblioteca de l'escola amb mig grup (quinzenalment) per fer lectura, explicar contes i fer préstecs i retorns de llibres.
- 5) C.I. proposa seguir fent la sortida que fa Infantil a la Biblioteca Jaume Fuster, amb activitats adreçades a la seva edat, per així tenir una continuïtat.

Cicle Mitjà i Cicle Superior

Acordem treballar la fluïdesa lectora a partir de textos que fem servir per a la comprensió lectora.

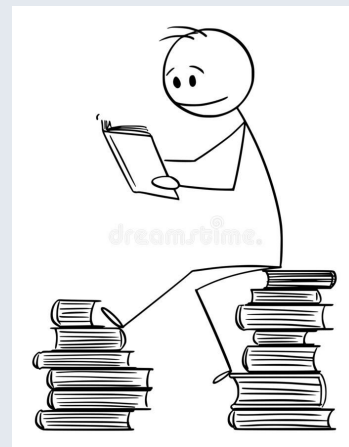
- ✓ La mestra assignarà a cada alumne un fragment del text per preparar-ho. El fragment serà aproximadament d'un minut de durada.
- ✓ Els/les alumnes hauran de preparar-se el text seguint el codi de fluïdesa (quan sigui necessari):
 - **Subratllar les paraules difícils.**
 - **Encerclar els signes de puntuació.**
 - **Marcar els accents gràfics.**

Per avaluar la fluïdesa lectora s'utilitzarà la fitxa d'avaluació que contempla:

- ✓ **Reconeixement de mots i descodificació sense errades llenguatge natural: en**
- ✓ **ritme i en l'expressió.**
- ✓ **Velocitat (adequada a l'expressivitat).**
- ✓ **Fraseig i pauses pertinents.**
- ✓ **Èmfasi en la lectura de determinades paraules.**
- ✓ **Varietat de tons de veu en funció dels signes de puntuació.**

Les estratègies que fem servir per millorar la fluïdesa lectora són les següents:

- ☐ **Els models lectors: del mestre, dels alumnes i d'altres.**
- ☐ **El treball de la lectura expressiva.**
- ☐ **Les relectures (llegir de nou per completar la informació de la 1a lectura).**
- ☐ **La lectura assistida (coral, amb eco, per parelles).**
- ☐ **Les activitats d'entrenament lector.**

Pel que fa a la comprensió lectora, el treball es durà a terme a partir de les següents estratègies a treballar:

- ✓ **E1. Treballar la visualització (associar les paraules a imatges).**
- ✓ **E3. Aprendre a fer resums.**
- ✓ **E5. Esbrinar les prediccions/hipòtesis (amb la informació que ens proporciona la lectura, ser capaços de fer prediccions i formular hipòtesis).**
- ✓ **E7. Identificar les paraules clau (que aporten informació important sobre el contingut).**
- ✓ **E2. Realitzar inferències (conclusions o deduccions segons el que s'ha llegit prèviament).**
- ✓ **E4. Fer connexions (relacionar allò que ja saben amb el que llegeixen).**
- ✓ **E6. Plantejar-se preguntes.**

Les estratègies formen part del treball que desenvolupem als tallers de lectura, al Cicle Mitjà i al Superior. La diferència entre un taller i una lectura contextualitzada dins d'una classe d'una àrea no lingüística (Medi, per exemple) rau en el fet que, en el taller, es prioritza el treball intensiu d'una estratègia lectora concreta, mentre que a la classe ordinària, llegim per aprendre la matèria.

AL CICLE MITJÀ I SUPERIOR:

Hem fet tallers extres de lectura per impulsar de manera pràctica i lúdica la lectura comprensiva i el gust per la lectura. El proper curs tenim previst afegir també tallers d'escriptura. Seguint la tradició de l'escola de celebrar els Jocs Florals, hem treballat la poesia i la cançó amb missatge, dintre dels tallers de lectura.

Llegir per aprendre

Els alumnes han de tenir la capacitat d'utilitzar la lectura com a eina per a l'accés a la informació, la descoberta i l'ampliació de coneixements, és a dir, l'ús de la lectura com a instrument d'aprenentatge en totes les àrees del currículum.

El treball de comprensió lectora perd el seu sentit si no té un objectiu clar integrat dins d'una tasca. Les àrees no lingüístiques són bons contextos d'ús real de la lectura.

Les estratègies que hem desenvolupat en els tallers de lectura són les que treballem:

- ➔ **Idea principal o afirmació que s'exposa al text.**
- ➔ **L'autoria: qui ha escrit el text? Per què? Quins interessos pot tenir?**
- ➔ **Idees: quines creences hi ha al darrere del que s'afirma al text?**
- ➔ **Test: es pot fer una prova per verificar la validesa del que s'afirma al text?**
- ➔ **Informació: quines dades, fets o evidències aporta l'autor per recolzar la seva afirmació?**
- ➔ **Conclusions: el que s'afirma al text està d'acord amb les investigacions recents? T'ha convençut?**
- ➔ **Què has après de nou?**

E. INFANTIL: Descobrir els llibres

Educació Infantil

Es tracta de familiaritzar els infants amb les lletres i els llibres per tal de crear una bona disposició envers la lectura.

- A totes les classes, els infants porten contes de casa al llarg de la setmana que es van explicant i després, es deixen uns dies a la biblioteca d'aula perquè els puguin tornar a mirar.
- A P3 l'estona del conte es vincula a una capsa dels tresors on a dins hi ha el llibre i se li dóna un protagonisme.
- A totes les classes es treballa la maleta viatgera, que són un conjunt de contes que tracten temes diversos (manualitats, receptes, emocions,...)
- Taller de biblioteca: dos cops a la setmana pugem a la biblioteca del cicle.
- Bon dia: és una activitat que es fa a tot el cicle de Parvulari.
 - P3: Càrrecs, passar llista, calendari...
 - A P4 i P5 hi ha dos cartells, un de casa i un altre de la escola, i quan arriben pel matí han de posar el seu nom a l'escola. L'encarregat aquella setmana del calendari gira el dia de la setmana que toca i el llegeix.
 - A P5 escriuen la data a la pissarra i la llegeixen. Quan hi ha canvi de mes també l'escriuen a la pissarra mirant les lletres que té l com sona cada una....
- Racons de llengua: es distribueixen per la classe diferents racons on, acompanyats per la mestra, es treballa la consciència fonològica.

PRIMÀRIA: El gust per llegir dedicant diàriament 30' a la lectura

CICLE INICIAL

Primer:

- Dilluns: lectura silenciosa i individual d'un llibre de la biblioteca d'aula, escollit per l'alumne/a.
- Dimarts: lectura en veu alta per part del mestre del conte preferit del Protagonista de la setmana. Preguntes de comprensió oral.
- Dimecres: lectura en parelles d'un llibre de la biblioteca d'aula.
- Dijous: lectura del llibre de text, primer silenciosa, després col·lectiva i en veu alta, amb preguntes de comprensió prèvies i posteriors a la lectura.
- Divendres: lectura del bloc de Cicle Inicial a la PDI.

Segon:

- Dilluns: lectura col·lectiva del llibre de classe.
- Dimarts: lectura silenciosa i individual de llibres en llengua castellana.
- Dimecres: lectura individual o per parelles d'un llibre de la biblioteca d'aula.
- Dijous: lectura col·lectiva a la PDI
- Divendres: lectura del bloc de Cicle Inicial a la PDI.

CICLE MITJÀ

Dilluns – Dimarts – Dimecres – Dijous. Lectura col·lectiva / en veu alta d'un llibre. Treball específic: recordatori de la història (expressió oral) - anticipació fets –comprensió de vocabulari – entonació – velocitat lectora.

- Divendres Lectura de textos individuals que cada nen selecciona en funció de la seva motivació entre un ventall seleccionat pels mestres.

Les lectures són de tipologia diversa més funcional i propera a la realitat (plànols, etiquetes, horaris de tren, ...). Cada lectura va acompanyada d'una pauta de comprensió lectora. **Dos dies a la setmana a cada curs: taller de lectura.**

CICLE SUPERIOR

Dilluns – Dimarts – Dimecres – Dijous – Divendres 9:00-9:30. Lectura col·lectiva en veu alta, lectura autònoma i converses al voltant de la lectura. El cicle disposa de diferents col·leccions de llibres que té seqüenciades entre els dos nivells. **Dos dies a la setmana a cada curs: taller de lectura.**

L'avaluació de la lectura

➤ **Al principi i en acabar el curs a nivell d'escola:**

La lectura s'avalua a les Proves d'Avaluació Interna al principi de curs, per saber el nivell del que parteix cada alumne/a, i al final de curs, dintre de les mateixes proves, per veure com ha estat la seva evolució.

Es valora la velocitat lectora, la fluïdesa i la comprensió.

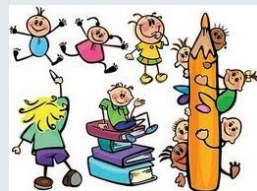
➤ **Al llarg del curs a nivell de cada classe:**

Es va avaluant de manera continuada mitjançant l'observació de la progressió de cada alumne/a.

L'escriptura a l'Escola Reina Violant

Partim de l'aprenentatge del codi que s'inicia a l'Educació Infantil i es consolida a final del Cicle Inicial. A l'Etapa de Primària es desenvolupa la funcionalitat de l'escriptura i la composició escrita.

- Funcionalitat de l'escriptura: situacions comunicatives per treballar els diferents gèneres textuais.

VIVÈNCIES	EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL	CICLE MITJÀ I CICLE SUPERIOR
Festes, celebracions i efemèrides	El conte La nota El cartell El programa La invitació La recepta La notícia El poema Dites i rodolins La postal La carta/missatges. La cançó La descripció Mural expositiu Peu de fotos Elaboració de recull col·lectius/individuals per acomiadar que canvia d'escola, fi de pràctiques...	Cartell Receptes Invitació a actes Guió de l'actuació Rimes Poesia Confegir les lletres de les cançons Text instructiu Carta als reis Tarja de felicitació Biografia de personatges Text expositiu d'allò treballat a l'escola. Comiat a l'escola.

VIVÈNCIES	EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL	CICLE MITJÀ I CICLE SUPERIOR
Sortides i visites	La Nota. Carta/Petició. L'entrevista. Elaboració d'itineraris. Notícia. Mural expositiu. Elaboració col·lectiva de textos explicatius i/o informatius.	Díptic. Publicacions virtuals. Opinió personal. Cartell informatiu. Llistat de dubtes/preguntes a fer. L'entrevista. Cartes a la directora ...
Tallers/racons/ambients	Llista. Normes d'un joc. Rètols. Títols. Elaboració de quadres de doble entrada.	Llistat de materials. Instruccions. Notes de doble entrada. Informes. Fitxa tècnica.
Aniversaris	Identificació del rètol del nom i la data d'aniversari i passar-la al següent plafó.	-
Rotllanes/ Conferències	Llistes. Contes. Murals. Peus de foto. Descripcions. Cançons. Endevinalles. Rodolins. Embarbussaments. Elaboració d'itineraris. Recull de converses. Elaboració d'acords col·lectius en diferents formats.	Llistes. Contes. Murals. Peus de foto. Descripcions. Cançons. Endevinalles. Rodolins. Embarbussaments. Elaboració d'itineraris.
Inici de curs	-E.Infantil i C. Inicial: Text expositiu a nivell oral. Notes reunió famílies: a 2n (per escrit). Llistat normes classe: a 2n (per escrit). Presentació de cadascú al mestre nou.	Text expositiu. Nota reunió famílies. Llistat normes de la classe. Presentació de cadascú al mestre nou.
Successos	- A nivell oral.	Text expositiu. Article d'opinió. Resum.
Altres	Missatgeria	

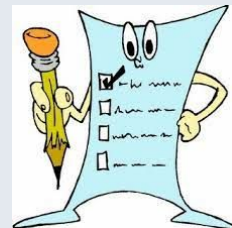

Programació per gèneres textuals

A l'Escola hem decidit desenvolupar tot el procés de la composició escrita de diferents gèneres exposats a la taula següent, així doncs es recullen tots els documents que els alumnes necessiten per a desenvolupar la tasca d'escriptura.

Tipus de text	Gèneres literaris/Gèneres textuals	Infantil	CI	CM	CS
Text conversacional	Converses, cartes, autoritzacions, cartells, debats, diàlegs, entrevistes, qüestionaris, representacions, enquesta, còmics,...	Cartes entrevistes	Cartes cartells entrevistes	Cartes cartells entrevistes còmics	Cartes cartells entrevistes còmics
Text descriptiu	Anuncis, descripció literària de personatges, d'ambients, definicions, diccionaris, catàlegs, guies turístiques, inventaris, caricatura...	Com a introducció, de manera oral.	descripció literària de personatges, definicions	descripció literària de personatges, d'ambients, definicions, diccionaris	descripció literària de personatges d'ambients, definicions, diccionaris

Tipus de text	Gèneres literaris/Gèneres textuais	Infantil	CI	CM	CS
Text instructiu	Agenda, ordres, notificacions, normes de classe, papiroflèxia, receptes de cuina, maneig d'aparells, regles de joc, invitacions, prospectes de medicament, fórmules químiques, plans de treball.	Receptes de cuina, Agenda, ordres, notificacions, normes de classe, invitacions	Receptes de cuina, Agenda, ordres, notificacions, normes de classe, regles de joc, invitacions	Receptes de cuina Normes de joc, Agenda, ordres, notificacions, normes de classe, regles de joc	Normes de joc, Agenda, ordres, notificacions, normes de classe, regles de joc
Text narratiu	Conte, novel·la, teatre, crònica, guions de cinema, sèries televisives, reportatges, notícies, pel·lícules,...	Roda de contes	Conte, notícies	Conte, notícies	Conte, notícies
Text expositiu	Diaris, notícies, temes de llibre de text, treballs monogràfics, revistes, esquemes, mapes conceptuals, prendre apunts, conferències, exposicions, revistes temàtiques.	Roda de contes Roda d'animals	Notícia	Notícia	Notícia
Text poètics	Poemes, embarbussaments, dites, refranys, endevinalles, rodolins, cal·ligrames, cançons, eslògans, acròstics, jocs de llengua (rimes, onomatopeies,...)	Rodolins, jocs de llengua (rimes, onomatopeies,...), dites, refranys	Rodolins, cal·ligrames, dites, refranys, endevinalles	Poemes, rodolins, acròstics, dites, refranys	Poemes, rodolins, acròstics

Avaluació de l'escriptura

S'avaluen diferents Ítems a l'expressió escrita en llengua catalana:

- Competència discursiva: Coherència i adequació.
- Correcció lingüística: Lèxic (vocabulari), Ortografia (seqüenciada per a tota la Primària) i Morfosintaxi (construcció i adequació de les frases).
- Aspectes formals: cal·ligrafia, marges, presentació.

